

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar izražajo v ročnem pismu na cesarjeviča Rudolfa svoje veselje, da se je deželna razstava v Budimpešti tako sijajno izvršila; to veselje je še večje, ker se je razstava napravila pod pokroviteljstvom cesarjeviča. Trgovinski minister Szechenyi odlikovan je z redom železne krone prve vrste. — Naučni minister baron Conrad je odstopil; cesar so mu podelili veliki križ Leopoldovega reda ter ga poklicali v gosposko zbornico. Za naučnega ministra imenovan je c. kr. dvorni svetovalec dr. Gautsch vitez Frankenthurn, dosedanji ravnatelj vitezke in orijentalne akademije v Terezijanišču. — Poljedelsko ministerstvo namerava sestaviti stalno državno komisijo, katera se bode imela baviti s trtno ušjo. V to komisijo poklicani bodo strokovnjaki v kletarstvu in kmetijstvu; poljedelsko ministerstvo posvetovalo se bode s to komisijo, kadar bode izdalo kako naredbo proti trtni uši. — Štajerski deželni zbor se skliče, kakor časopisi poročajo, 24. novembra; deželni odbor mu bode predlagal najprej računsko poročilo, računske sklepe pretečenega leta ter proračun za prihodnje leto; pripravljenih je tudi uže nekaj predlogov. — Hrvatski ban, grof Khuen-Hedervary dobil je red železne krone prve vrste. — Dopolnilna volitev za državni zbor poslanca dolenskih mest in trgov na Kranjskem vršila se bode dne 12. decembra t. l. — V pondeljek so pri sodni prvo krat zaslišali hrvatskega poslanca Josipa Gržaniča ter ga deli v preiskovalni zapor. — V kraljedvorski zadevi je obsojenih edenindvajset zatožencev, med temi župan Šip; trinajst zatožencev je oproščenih.

Vnanje države. Sv. oče so že izročili knezu Bismarcku in španjski vladi razsodbo v Karolinskem vprašanju; papež predlagajo, naj Nemčija prizna Španiji suverenost nad otoki, Nemčija pa dobi popolno trgovinsko svobodo. — Po carjevem ukazu izbrisali so kneza bolgarskega, ki je bil dosedaj generallieutenant v ruski vojski iz zapisnikov; ob enem so mu vzeli lastništvo 13. ruskega strelskega batalijona. — Bolgarska vlada je zaukazala, da se vsi možki od 40. do 46. leta pokličejo k vojakom. Pred nekaterimi dnevi prišel je tje prvi vlak „Rudečega križa“, kateri je z vsem preskrbljen, kar je treba v tej zadevi v vojni. — V soboto prodrlo je pri Trnu 50 srbskih vojakov na bolgarsko zemljo ter napalo bolgarsko stražo s streljanjem; eden Srb je mrtev obležal: bolgarski stotnik je na to naznanil srbskim častnikom, da bode na vsakega Srba vstreliti dal, ki bode mejo prestopil. — V Carigradu imela je v četrtek konferenca poslanikov prvo, eno uro trajajočo sejo, v kateri so se

vršile le priprave; v soboto bila je druga seja; kaj da se je sklepalo, se ne ve. — Bolgarski minister zunajnih zadev Campineano se je odpovedal; njegov portfelj je začasno prevzel predsednik Bratiano. — Črnogorski knez in kneginja praznovala sta v nedeljo srebrno poroko.

Za poduk in kratek čas.

Gregor Jož. Plohel, doktor bogoslovja, dekan in nadžupnik Ptujski.

(Dalje.)

Deželna komisija, ki je nesrečen kraj pregledala, je našla: Sožganih je bilo 1551 hiš, v sužnost odgnanih 3413 oseb, poropanih 5000 konj in 12408 goved. Zraven pa še je to leto bilo nesrečno, ker je zavoljo preobilega deževja snopje na njivi segnjilo. Pa tudi naše cerkvene razmere niso bile ugodne, spadali smo namreč še pred 100 leti pod Solnograškega nadškofa; v Ptuiju je navadno nadžupnik in dekan — G. Plohl je bil nekako izjema — bil Nemec, sem blizu do naših časov. — Da so bili nadškofi v Solnogradu, ki so itak sem še v stoletji ne zahajali, in njegovi „generalvikar“ — namestniki — sekovski knezovski vedno trdi Nemci, je obče znano. Iz ust teh duhovnih dostojanstvenikov niso naši pradedi nikdar slišali materinske besede; — od posvetne gospode pa še ne govorimo. — Celo na kmetih mej trdimi Slovenci so se znašli župniki, ki niso dovolj slovenski znali: tako trdi G. Plohl v neki prošnji do sekovskega škofijstva 19. dec. 1793, kjer našteva svoje zasluge, da je pri sv. Marjeti niže Ptujja eno celo leto vse pridige sam imel, in skoraj vse bolnike sam obhajati moral, ker župnik ni dovolj slovenski znal. Tam tudi omeni: da je v Gradci — bil je namreč po dovršenem tretjem letu bogoslovja za duhovnika posvečen in je še potem zavoljo doktorata dve leti tam ostal — različne bolnike s sv. zakramenti previdel, ker je zmožen slovenskega, kranjskega in hrvaškega jezika. Ne čudimo se tej razdelitvi — slovenskega in kranjskega jezika, temveč sklepajmo iz tega: Gregor Plohl je bil za tisto dobo — pred 130 l. dovolj dober narodnjak, ki se ni sramoval svoje slovenske matere. — Ko je l. 1769 prosil za Ptujsko nadžupnijo, so še zraven bili naslednji prošniki: Jakob Kampust, vikar v Cmurku, doktor Pavel Jeronim Šmuc, dekan v Vajci, Peter Altamer in Jožef Gauster. Kakor imena kažejo, so ti Plohelnovi soprošniki bili sami trdi Nemci, izjemši znabiti J. Kampusta. Od Pavla Šmuca se trdi, da je znal slevenski, pa tega skoraj ne verjamemo, ker po takem bi škofijstvo njega postavilo menda na prvo mesto v svojem predlogu do cesarice Marije Terezije.

Gregor Plohel je bil doktor in vikar v Ptui, Šmuc je tudi bil doktor pa še zraven 12 let starejši in visok duhovni dostojanstvenik. Bil je namreč dekan, emeritiran rektor vseučilišča v Gradi, in arkidijakon Novomeškega okraja (Archidiakon W.-Neustadt), ki je segal na Avstrijsko blizu Dunajskega mesta. Ta Šmuc, rojen v Vipavi 1718 na Kranjskem, je sozidal velikansko cerkev na Vajebergu, je bil tedaj jako zaslužen mož. Svojo domovino je menda uže rano zapustil; znabiti je bil sin kakega uradnika, in je slovenski menda le za silo nekoliko znal. Škofijstvo je v svojem predlogu postavilo G. Plohela na prvo mesto, povdarja njegovo učenost; Šmuca na drugo in Kampusta na tretje mesto. (Dalje prih.)

Smešnica 46. Neka žena pride svojega moža k županu tožit, da jo zmirom pretepa. Župan ji odgovori: „Za to meni ni nič mar.“ Žena na to hitro reče: „Moj mož pa tudi čez Vas govori in pravi, da niste pravični.“ „Za to pa tebi nima nič mar biti“, odgovori župan, „in tako je pravde konec.“

Razne stvari.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda.) Zadnjo soboto se je v prostorih čitalnice v Mariboru ustanovila podružnica svetega Cirila in Metoda. Odbor treh gospodov ima nalog priskrbeti potrjenje pravil in potem sklicati občni zbor podružnice. Mi ji želimo obilo uspeha in prav mnogo nasledovalk.

(Dolgo deževje) je na večih krajih plaze pouzročilo. Tako ste dve hiši v Dobrenji spolznili, pri Rušah pa zid nad železnico, vsled tega je tvorni vlak dne 8. t. m. zdrknul s tira pa k sreči brez večje škode.

(Posojilnica v Mariboru) imela je v mesecu oktobru dohodkov 27234 gl. 71 kr., stroškov 26560 gl. 97 kr., skupnega prometa 53795 gl. 68 kr.

(Kakor za stavo) pognala sta mestni odbor v Celju pa „napredovalno društvo“ v Ptuj bomo priznanja „Nemškemu klubu“ v državnem zboru. Sedaj pa bo že šlo!

(Goljufigija.) Srenjski pisar v Gorenškem vrhu Završke fare, Viktor Dolmač bil je zarad goljufigije obsojen za 1½ leto v težko ječo.

(G. Ivan Presker) c. kr. avskultant pri okrožni sodnji v Celji, bil je 7. t. m. v Gradcu promoviran v doktorja obojega prava.

(Trgovinska zbornica) v Gradcu priporočala bode prošnjo Gornjegrajskega okrajnega zastopa, da se brzojav napelje čez Mozirje v Gornji grad in da se napravite brzojavni postaji v Ljubnem in Gornjem gradu.

(G. Ignac Supan) postal je učitelj pri sv. Petru nad Laškim trgom.

(Sprememba v obleki pri konjici.) Konjica (kavalerija) dobila bode namesto ru-decih hlač druge iz temnomodro-sivega suknja.

(Duh. spremembe v Lav. škofiji.) Č. g. And. Lorenčič postal je provizor na Hajdinju. Č. g. Filip Vihar, kaplan pri sv. Martinu pod Vurbergom. Umrli so č. gg.: And. Vuk, župnik na Hajdinju v 58. l. Vinko Šišek, zlato-mešnik in duhovnik v pokoju v 79. letu in Martin Napast, župnik pri Veliki nedelji v 40. letu svoje dobe. Naj počivajo v miru!

(Pri sv. Martinu pod Vurbergom) umrl je v petek Jan. Škofič, dolgoletni cerkveni ključar in posebni prijatelj duhovnikov. Blagi mož je trem gospodom duhovnikom služil primicijo ter bil okoli 400 otrokom boter.

(Č. g. Oto Haberman), predstojnik č. oo. benediktincev v Celovcu, umrl je v ponedeljek 9 nov. Pokojni bil je nekda profesor bogoslovja.

(Nova bolnišnica.) V Celji se bo zidala na deželne stroške nova bolnišnica: zdajšnja zaradi premajhnega prostora ne zadostuje več. Deželni odbor je pooblastil oskrbnitvo zdajšnje bolnišnice, da sme za zidanje vzeti v najem 70.000 gold. Zidati se pa ima prav blizu zdajšnjega bolnišničnega poslopja.

(Ali je resnica?) Iz slovenjegraškega okraja se nam naznanja čudna prikazen, da vodstvo ondašnje okrajne hranilnice pošilja trdim Slovencem vedno nemške dopise.

(„Jurjev koledar“), kateri je izšel v Trstu, je jako zanimiv. Cena mu je 50 kr.; dobiva se pri gosp. Ivan Dolinarju, uredniku „Jurija s pušo“.

(Razpisana je fara) sv. Martina na Hajdinji do 19. decembra t. l.

(Priporočanje.) 16 let stari dečko, izučen v opravilih cerkvenega služabnika, išče službe.

Loterijne številke:

V Linci 7. nov. 1885:	79, 26, 67, 23, 27
V Trstu „ „	47, 9, 75, 5, 74

Prihoduje srečkanje 14. novembra 1885.

Posestvo na prodaj.

V Slov. Bisterškem okraju, na gornji Ložnici, z imenom „Cestni mlin“, z lepim sadonosnikom in zdravno stoječim starim pohištvo, katero se lahko za prebivanje popravi.

Voda je precej močna, tri sežnje visoka, a vendar na polju. Lepšega mesta si ne more želeči pripravnega za kovačijo, mlin, žago itd. Tudi se ravno zdaj tam lahko polja prikupi. Kdor hoče to kupiti naj se oglasi pismeno pod adreso:

Anton Pustinek v Št. Vidu, pošta Missling.